KORONAVİRÜS (COVID-19) ENFEKSİYONU
BİLGİLENDİRME ve ONAM FORMU

Koronavirüs (COVID-19) salgını döneminde, hastalara hastanede yapılacak her türlü işlem (tetkik, tedavi, cerrahi işlemler, vb.) öncesi bilgilendirme yapılması gerekmektedir. Bu çerçevede, hasta olarak size uygulanacak işlem hakkında daha doğru karar verebilmeniz için, işlem öncesi durumunuz ve önerilen tedavi seçenekleri hakkında bilgi alma hakkınız bulunmaktadır. Bu belge ve beraberinde yapılacak açıklayıcı konuşmalar ile özellikle Koronavirüs (COVID-19) enfeksiyonuna yönelik olarak riskleriniz ve ortaya çıkabilecek sonuçlar hakkında bilgi verilmesi hedeflenmektedir. **Hekiminizce yapılan sözlü bilgilendirmeden ve onam formunu okuduktan sonra kendi isteğinizle kabul etme veya reddetme hakkına sahipsiniz.**

Size sunulan bilgileri anlamakta güçlük çekerseniz, lütfen hekiminize daha ayrıntılı açıklama için danışınız.

Koronavirüs (COVID-19) Enfeksiyonu Nedir?

COVID-19, *Coronaviridae* (Corona: taç) ailesi içinde yer alan tek zincirli, pozitif polariteli, iki tabakalı lipid zarfı olan RNA virüstür. Koronavirus ailesinin doğal konakçıları evcil ve yabani hayvanlardır (yarasa, domuz, kemirgenler, kanatlılar, vb.) ancak insanlarda da enfeksiyona yol açabilmektedir. Klasik olarak koronavirüsler (HCoV-229E, HCoV-OC43, HCoV-NL63 ve HKU1-CoV), üst ve alt solunum yolunda enfeksiyonlara yol açmaktadır. Ancak, tarihsel olarak bakıldığında 2002'de *SARS* (*severe acute respiratory syndrome*) ve 2011'de ise *MERS* (*middle east respiratory syndrome*) salgınları ortaya çıkmıştır.

COVID-19 enfeksiyonu, dünya genelinde yüksek bulaşma oranları ve tedavilere rağmen üzücü sayıda ölüm oranlarına yol açmaktadır ve salgın devam etmektedir. Tanısal yöntemlerdeki kısıtılılıklar nedeniyle her zaman kesin teşhisi mümkün olmadığı gibi, her zaman kesin tedavi imkanı da bulunmamaktadır.

Koronavirüs (COVID-19) Enfeksiyonu Belirti ve Bulguları Nelerdir?

COVID-19 ile virüsünün bulaştığı kişilerin büyük kısmında (%60-80) hiç belirti olmaz veya çok hafif bulgular ortaya çıkar. Diğer kişilerde ise hastalarda farklı şiddetlerde belirti ve bulgular gelişmektedir. Başlıca belirti ve bulgular:

- Ateş yüksekliği (>38.0 ^{0}C)
- Öksürük
- Halsizlik
- Nefes darlığı (dispne)
- Kas ağrısı (myalji)
- Boğaz ağrısı
- Balgam çıkarma
- Ani başlayan koku ve tad alma bozukluğu
- Bulantı-kusma
- Başağrısı
- Dengesizlik
- İshal(diare)

Koronavirüs (COVID-19) Enfeksiyonu Nasıl Bulaşmaktadır?

COVID-19 virüsünü alan kişilerin büyük kısmında (%60-80) hiç şikayet (yakınma) olmaz veya çok hafif şikayetler ortaya çıkar. Bu nedenle, bu kişiler çevrelerine hastalığı daha kolay yayabilirler. Bu kişiler "***gizli bulaştırıcı***" olarak tanımlanmaktadır. Bu nedenle, hastane içi ve dışı bazı ilişkilerinizde bazı sınırlılıklar (servis içi gezilmemesi, refakatçi ve ziyaretçi sınırlaması, vb.) olması gerekmektedir.

COVID-19'un temel bulaşma yolları: "***damlacık***" ve "***fomite***" (ellerle yüze, ağız, burun, göz, vb. taşıma) olarak bilinmektedir. Ancak, son dönemde yapılan incelemelerde "***aerosol***" ve "***mikrodamlacık***" olarak adlandırılan, havayolu ile daha kolay bulaşma yollarının da rol oynadığı saptanmıştır. Bu nedenle, özellikle iyi havalanmayan ve kapalı ortamlarda virüsün yayılma riski önemli oranda artış gösterebilmektedir. Ayrıca, insanların toplu bulunduğu alanlar bulaşma açısından risk oluşturur. Hastaneler de hastalığın bulaşması için risk oluşturan en önemli yerlerden biridir. Salgının şiddetli olarak seyrettiği dönemlerde aciliyet oluşturmayan veya önemli olmayan sağlık sorunları için hastanelere başvurulması önerilmez.

Yer/Tarih/Saat:

Hastanın/ Veli/Vasi veya Yakınının Adı Soyadı ve İmzası:

Koronavirüs (COVID-19) Enfeksiyonunda Kaçınmak İçin Nelere Dikkat Edilmelidir?

1. Mecbur kalmadıkça kapalı alan ve kalabalık ortamlara girmeyelim. Toplantı ve görüşmelerimizi sınırlayalım. COVID-19 enfekte olan kişilerle temas etmemeye dikkat edelim.

2. Evimizi düzenli aralıklarla havalandıralım ve sık kullanılan alanları (kapı kolları, tuvalet, musluk, vb.) temizlik malzemeleri ve/veya dezenfektanlarla temizleyelim.

3. Ellerimizi düzenli olarak 30 saniyeden kısa olmayacak şekilde sabun ve suyla yıkamalıyız. Elleri yıkama imkanı olmadığında alternatif olarak, el dezenfektanı veya antiseptiği kullanılabilir.

4. Başka kişilerle görüştüğümüz dönemlerde sosyal mesafemizi korumaya dikkat edelim. Aramızdaki mesafenin 1.5 m fazla olması, COVID-19 bulaşma riskini azaltmaktadır.

5. Öksürme veya hapşırma esnasında damlacıkların yayılmaması için ağzımızı ve burnumuzu kapatmaya dikkat edelim.

6. Dışarı çıktığımız ve kapalı alanlara girdiğimizde maskemizi takmayı unutmayalım.

Koronavirüs (COVID-19) Enfeksiyonunda Tanı Yöntemleri Nelerdir?

Halihazırda, Koronavirüs (COVID-19) enfeksiyonunda %100 tanı sağlayan bir yöntem bulunmamaktadır. Diğer bir deyişle, virüsü alan, taşıyan ve bulaştırabilecek durumda olan ancak hastalık belirtisi gösteren veya göstermeyen bütün insanların tespiti mümkün değildir ve etrafınızdaki herhangi bir kişinin test sonuçları negatif çıkmış olsa dahi size hastalık bulaştırabilmesi mümkündür. COVID-19, özellikle üst ve alt solunum yollarında bulunduğu için bu bölgelerden örnekler alınması önerilmektedir. Eğer alınabiliyorsa, alt solunum yollarından (trakea ve akciğer) örnek alınmalıdır. Ancak, bu işlem her zaman mümkün olmadığı ve uygulama güçlüğü bulunduğu için rutin uygulamalarda örnek, burun arkasından (nazofarenks) ve boğazdan (orofarenks) sürüntü olarak alınmaktadır.

COVID-19 testi, virüsün gen yapısının tespitine dayalı, bir ters transkripsiyon (RT) ve gerçek zamanlı polimeraz zincir reaksiyon testidir (PZR). Bu testte, alınmış olan örneklerde yer alan virüse ait az miktardaki genetik içerik çoğaltılarak COVID-19 varlığı ortaya konmaktadır. Böylelikle, örneğin alınmış olduğu kişide COVID-19 pozitifliği belirlenebilmektedir. Gerçek zamanlı polimeraz zincir reaksiyon testi, COVID-19'un yol açtığı yakınmalara yol açan başka virüslerin de bulunması nedeniyle virüsün kimliğinin kesinleştirilmesi açısından en önemli laboratuar yöntemidir. Ancak, bu testin bazı sınırlılıkları olması nedeniyle, sadece %40-70 hastada kesin tanı konabilmektedir. Bu nedenle, bazı olgulara klinik yöntemlerle (hasta öyküsü, yakınmaları, belirt/bulgular, bilgisayarlı tomografi gibi radyolojik görüntülemeler, vb.) tanı konmaktadır.

Yer/Tarih/Saat:

Hastanın/ Veli/Vasi veya Yakınının Adı Soyadı ve İmzası:

Koronavirüs (COVID-19) Enfeksiyonunda Risk Grupları Kimlerdir?

Koronavirüsü her yaş grubundan insana bulaşabilse de bazı hastalarda ağır enfeksiyon yaratma olasılığı daha yüksektir. Bu çerçevede, en önemli risk grupları

- Kronik hastalıkları olanlar:
  - Obezite (Şişmanlık)
  - Kronik akciğer hastalığı (Astım, Bronşit, vb.)
  - Kalp ve damar hastalığı (Hipertansiyon, Kalp yetmezliği, Koroner arter hastaları, vb.)
  - Diyabet (Şeker hastalığı)
  - Kanser
- Sigara içenler
- İleri (≥60 yaş üstü) yaştakiler
- Bağışıklık sistemi zayıf olanlar
- Sağlık çalışanları

Koronavirüs (COVID-19) Enfeksiyonunda Tedavi Yöntemleri Nelerdir?

Koronavirüs (COVID-19) enfeksiyonunda kesin tedavi yöntemi bulunmamaktadır. Hastalığın şiddetine ve ek bulgularına göre farklı yöntemler uygulanmaktadır. Bu konuda, T.C. Sağlık Bakanlığı'nın önermiş olduğu tedavi yöntemleri kullanılmaktadır. Ancak, tüm tedavi yöntemlerine rağmen bazı hastalarda hastalığın ilerlemesine bağlı organ yetmezlikleri ve hayati tehlike ortaya çıkmakta ve hastaların yoğun bakım ünitelerine yatarak tedavi görmeleri gerekebilmektedir. Bazı hastalarda da ölüm gelişebilmektedir.

Koronavirüs (COVID-19) Enfeksiyonunda Bulaştırıcılık Ne kadar Sürmektedir?

Hastaların bulaştırıcılık süresi kesin olarak bilinmemektedir. Ancak, belirtilerin oluşmasından birkaç gün önce başladığı düşünülmektedir. İyileşen hastaların ne zamana kadar bulaştırıcılığının devam ettiği kesin olarak bilinmemektedir. Unutulmamalıdır ki, COVID-19'u bulaştığı ancak şikayeti olmadan geçiren kişiler de, hastalığı bulaştırmada önemli rol oynamaktadır. Koronavirüs (COVID-19) bulaşan bir kişinin şikayeti olmasa veya şikayetleri iyileşmiş olsa bile haftalar boyu virüsü başkalarına bulaştırabilmesi olasıdır. Bulaşma olması durumunda özellikle yüksek riskli kişilerde (60 yaş üstü, Şeker hastalığı, kanser, akciğer hastalığı, vb. ek hastalığı olanlar) önemli komplikasyon ve yüksek ölüm oranları gelişebilmektedir.

Aşağıdaki imza ile Koronavirus (COVID-19) Enfeksiyonu hakkında tarafıma yazılı ve sözlü bilgilendirme yapıldığını beyan ederim.

Lütfen aşağıya kendi el yazınızla "Bu bilgilendirme formunu okudum, formda yazılanları ve doktorum (doktorun adı soyadı) tarafından yapılan sözlü bilgilendirme ve açıklamaları anladım ve kabul ediyorum." yazınız ve imzalayınız.

……

……..

Yer/Tarih/Saat:

Hastanın/ Veli/Vasi veya Yakınının Adı Soyadı ve İmzası:

KORONAVİRÜS (COVID-19) ENFEKSİYONU ONAM FORMU

1. **Doktorum bana halihazırda COVID-19 virüsünün bulaşmış olsa da hiçbir şikayete neden olmayabileceğini (asemptomatik) ancak enfeksiyon ile ilişkili şikayet ve bulguların sonraki günlerde kendini gösterebileceğini ve bunun da hastalığımın gidişatını ve tedavimi olumsuz etkileyebileceğini anlattı. Buna bağlı olarak ciddi komplikasyonlar, arazlar ve ölüm ortaya çıkabileceğini öğrendim.**
2. **Doktorum bana Koronavirüs (COVID-19) salgını süresinde hastalığımın tanı ve tedavisi ile ilgili olarak hastaneye geliş ve gidişlerim esnasında, hastane içinden veya dışından virüsün bulaşarak hastalanmama yol açabileceğini anlattı. Buna bağlı olarak ileri inceleme ve testler, karantina, izolasyon, hastanede yatarak veya hastane dışında ilaç tedavisi, yoğun bakım ünitesine yatış, hayatı tehdit edecek komplikasyonlar ve ölüme yol açabileceğini öğrendim.**
3. **Doktorum bana Koronavirüs (COVID-19) salgını sürecinde hastalığımla ilgili yapılacak tanı ve tedavi (ilaç ve/veya ameliyat) yöntemlerinin solunum sistemimi, nefes alıp vermemi, bağışıklık sistemimi ve farklı organlarımı (akciğer, kalp, böbrek, beyin, vb.) etkileyerek COVID-19 virüsünün hastalık yaratma olasılığını arttırabileceğini anlattı.**
4. **Doktorum bana Koronavirüs (COVID-19) enfeksiyonu araştırılması amacıyla cerrahi müdahalem öncesi burun ve boğazdan alınan örneklerden yapılacak testlerin %100 tanısal değeri olmadığını (bilimsel verilere göre %40-70) anlattı. Bu nedenle, tedavim/ameliyatım esnasında ve sonrasında Koronavirüs (COVID-19) enfeksiyonunun ortaya çıkabileceğini ve bundan dolayı ek tetkik ve tedaviler gerekebileceği anlatıldı. Buna bağlı olarak, şiddetli bir enfeksiyon geçirebileceğim, ciddi organ yetmezlikleri (akciğer, kalp, böbrek, vb.) ve ölüm gelişebileceği tarafıma anlatıldı.**
5. **Doktorum bana Koronavirüs (COVID-19) enfeksiyonunun oluşturabileceği tüm hastalık ve risklerin halihazırda tümüyle bilinmediğini yukarıda anlatılan komplikasyonlardan başka ve farklı yakınma ve sorunların ortaya çıkabileceğini anlattı. Buna bağlı olarak, yukarıda açıklanmış olan hastalıklar dışında gerek hastalığımla ilgili gerekse başka sağlık sorunlarının ortaya çıkabileceğini öğrendim.**
6. **Doktorum beni Koronavirüs (COVID-19) salgını sırasında hastanede bulunmamın, hastaneye yatmamın, hastanede tedavi olmamın, anestezi (narkoz) almamın, ameliyat olmamın (COVID-19 virüsü bulaşması açısından risk oluşturduğunu; ancak hastanenin bu hastalığın yayılmasını önleyici bilinen tüm tedbirleri almakta olduğunu, fakat Koronavirüs (COVID-19) enfeksiyonu gelişmesi durumunda, Koronavirüs (COVID-19) hastalığının beklenenden daha şiddetli geçebileceği, ağır akciğer enfeksiyonu ve ölüm gelişebileceği hususunda bilgilendirdi.**
7. **Doktorum bana Koronavirüs (COVID-19) salgını sırasında yapılacak cerrahi müdahale ve ameliyatlarda salgın öncesi dönemden farklı bazı alet ve ekipmanların kullanılması gerekliliğini belirtti. Buna bağlı olarakta, cerrahi müdahale ve ameliyatlarda ortaya çıkabilecek komplikasyon oranlarında artışlar olabileceği konusunda bilgilendirildim.**

Yukarıda sunulan bilgilendirme ve onam formu ve doktorumla yaptığım görüşmelerde, Koronavirüs (COVID-19) enfeksiyonu ile ilgili olarak ortaya çıkabilecek riskler, ileri tetkik ve tedavi gereksinimleri, komplikasyonlar ve olumsuz sonuçlar tarafıma ayrıntılı olarak açıklandı. Bu konuda sorumlulukların bana ait olduğu bilincinde olarak hiçbir şiddet, telkin, maddi veya manevi baskı altında olmaksızın tedavimin/ameliyatımın/cerrahi müdahalemin yapılmasını kabul ettiğimi ve bu süreçte ortaya çıkabilecek olumsuz sonuçları doktorum ve hastane aleyhine kullanmayacağımı bildirir; tedavimin/ameliyatımın/cerrahi müdahalemin yapılmasına onay verdiğimi beyan ederim. **Lütfen aşağıya kendi el yazınızla "Bu onam formunu okudum ve doktorum (Doktorun adı soyadı) tarafından sözlü olarak da anlatılan riskleri anladım ve kabul ediyorum" yazınız ve imzalayınız.**

……
……

Yer/Tarih/Saat:

Hastanın/ Veli/Vasi veya Yakınının Adı Soyadı ve İmzası: